50 LETNICO obhaja letos "Amerikanski Slovenec"

AMERIKANSKI SLOVENEC

NAJSTAREJŠI IN NAJBOLJ PRILJUBLJEN SLOVENSKI LIST V ZDRUŽENIH DRŽAVAH AMERIŠKIH.

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V A MERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; P. S. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZV EZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

ŠTEV. (NO.) 7. CHICAGO, ILL., PETEK, 10. JANUARJA — FRIDAY, JANUARY 10, 1941 LETNIK (VOL.) L.

Novo vodstvo obrambnega dela - Bolgarija še svobodna

Odbor štirih mož ima ogromno oblast

Nad celotnim obrambnim delom bodo imeli vrhovno besedo štirje možje, ki jih bo imenoval predsednik. — Pod njih oblastjo bo takorekoč celotna ameriška industrija.

Washington, D. C. — S posebno odredbo je predsednik Roosevelt ustanovil zadnji torek novo vrhovno oblast, ki bo imela besedo nad celokupnim ogromnim obrambnim delom in, ki ji bodo vse druge vladne agencije te panoge podrejene. V ta vrhovni obrambni odbor so imenovani štirje možje, namreč Wm. S. Knudsen, avtomobilski industrijalec, S. Hillman, podpredsednik delavske organizacije CIO, vojni tajnik, H. L. Stimson, ter mornariški tajnik, Frank Knox.

Ta vrhovni obrambni odbor, katerega naslov je Office of Production Management, bo posloval takorekoč neodvisno od vladne administracije ter bosta imela v njem glavno besedo odločevanja Knudsen in Hillman. Razumljivo pa je, da bo predsednik sam končno vendarle tisti mož, ki bo imel vrhovni glas, zlasti še v slučajih, ko se ti možje ne bodo mogli sporazumeti.

Novoustanovljeni obrambni odbor bo imel naravnost ogromno oblast; takorekoč celotna ameriška industrija mu bo podrejena. Tako bo imel pravico, da vzame pod svojo upravo vsako tovarno, katere vodstvo bi oviralo obrambno delo, in enako bo tudi na njem ležeče, da določi, katere tovarne bodo dobivale surovi materijal.

Ob svojem imenovanju je odbor izdal dva proglasa, enega na industrijo, drugega na delavstvo. Proglas na industrijo se glasi:

"Industrija mora opustiti svoje skrbi nad morebitnimi poznejšimi učinki velikanske nemudne ekspanzije. Zadovoljiti se mora z normalnimi dohodki za novi zahtevani kapital. Ako je v industriji in v vodstvu kako podzavestno,neizraženo upanje na vojne dobičke, se mora to strogo zadušiti. Ako je kje kdo, ki misli, da bo mogel izrabiti sedanjo silo za kake sebične prednosti, mora take misli opustiti. Demokracija se bojuje za svoje življenje, samo, v svoji borbi, da ohrani principe svobodnega ekonomskega sistema."

V proglasu na delavstvo pa se povdarja, da je točasno potrebno aktivno, inteligentno in patrijotično sodelovanje zlasti tistih mož, ki obratujejo stroje. Delavstvu se zagotavlja, da se bodo vzdržali zakoni, ki mu zasiguravajo njegove pravice, istočasno pa se pričakuje od njega isto kakor od kapitala, namreč, da ne bo skušalo sedanje sile izrabljati v sebične namene. Končno se povdarja, da so v nevarnosti delavske pravice in sistem kolektivnegade.

PRORAČUN 17 MILJARD

62 odstotkov bo šlo za oboroževanje dežele.

—o—

Washington, D. C. — Predsednik Roosevelt je v sredo s posebno poslanico predložil kongresu osnutek federalnega proračuna za prihodnje fiskalno leto, ki se prične s 1. julijem. Stroški, ki so v njem predvideni, znašajo ogromno svoto, namreč okrog 17 in pol miljard dolarjev. Samo enkrat prej v zgodovini dežele, namreč v 1918, so bili stroški višji; tedaj so znašali 18 in pol miljard. — Pretežna večina izdatkov, namreč 62 odstotkov, naznačenih v proračunu, bo šla za oboroževanje. Primanjkljaj, namreč previšek izdatkov nad precenjenimi dohodki, bo znašal devet miljard.

—o—

MEHIŠKI LIST OPOZARJA NA NEVARNOST

Mexico City, Mehika. — V svojem uredniškem članku je tukajšnji list Ultimas Noticias zadnji torek opozarjal na nevarnost, da utegne biti Mehika potegnjena z Zed. državami vred v vojno. Povdarjajoč, da so Zed. države že zdaj v vojni, češ, da so stopile vanjo na moderni način, brez napovedi, list svetuje mehiškim političnim voditeljem, naj si ne dajo diktirati iz Washingtona, kajti "mi si lahko postavimo svoje lastne zakone brez ozira na sosednje orožarne."

—o—

ŽIVILA ZA FRANCIJO IN ŠPANIJO

Washington, D. C. — Iz zanesljivih virov se je izvedelo v torek, da so angleške oblasti dovolile Ameriškemu Rdečemu križu, pošiljati v Evropo nekatere vrste živil. Vendar pa smejo iti ta živila le v Španijo in v nezasedeni del Francije, dočim so Angleži še vedno neizprosno proti temu, da bi smela iti živila tudi v kraje, zasedene od nazijev.

—o—

BUSE NA OGRSKEM GONI OGLJE

Budapesta, Ogrska.—Uprava, ki ima pod kontrolo transportacijo na Ogrskem, je zadnji torek objavila, da se bo morala v busih instalirati oprema, po kateri se bo vršil pogon s silo, pridobljeno iz oglja. S tem se bo prihranil gasolin, ki ga primanjkuje.

MLADA SLOVENKA UMETNICA NA GOSLI

Sudbury, Ont., Kanada. — Tukajšnja slovenska družina Mr. in Mrs. K. Fojs, 432 Bessie st., ima hčerko, katera je vzbudila že splošno pozornost s svojim glasbenim talentom. Mary, kakor je deklici ime, ima komaj devet let, a je kot vijolinistinja nastopila že na številu javnih koncertov. Ena prireditev, na kateri je sodelovala, se je vršila tukaj ob božiču, in sicer v pomoč poljskim vojakom v Angliji. — Nadebudni mladi rojakinji in njenim staršem čestitke!

—o—

V INDIANI ZAHTEVAJO ŠTETJE GLASOV

Hammond, Ind. — Skupina republikancev v državi Indiani se je spravila na delo, da prevrže izid volitev za governerja, po katerem je zmagal demokratski kandidat Schricker nad republikancem Hillisom z večino samo 3,478 glasov. Ta skupina, kateri stoji na čelu bivši sodnik V. E. Whitaker, trdi, da ima dokaze, da so se volitve 5. novembra nepostavno vršile, in sicer zato,ker je oddalo glasove tudi več t i s o č nedržavljanov. Zahteva po ponovnem štetju glasov in po preiskavi sploh se bo predložila državni zakonodaji, kadar se bo ta sestala, in glasom zakona jo bo morala ta upoštevati. Kljub temu pa bo prihodnji p o n e d e l j e k Schricker inavguriran kot novi governer.

—o—

NEMČIJA ZAVRAČA KRIVDO ZA BOMBE

Berlin, Nemčija. — Tukajšnja vlada je zadnji torek odločno zanikala vsako krivdo, da bi bili bombe, ki so padle zadnji teden na nevtralna irska tla, metali nemški aeroplani. Pripomnila je pri tem, da obstoja sumnja, da so bombe metali Angleži z namenom izzivanja.

Govorice o zasedbi se niso uresničile

V sredo, ko bi se bila imela, glasom vesti, izvršiti zasedba Bolgarije od strani Nemcev, noben nemški vojak prestopil meje. — Razdvojenost vlada v deželi.

Sofija, Bolgarija. — Iz katerih virov so pravzaprav izhajale alarmantne vesti zadnjih dni, da stoji Bolgarija neposredno pred zasedbo od strani nemških čet? Tako so se vpraševali Bolgari v sredo, ko je ta dan, na katerega bi se bila imela glasom poročil ta zasedba izvršiti, prišel in minul, ne, da bi bil kak nemški vojak prekoračil mejo.

Drugo vprašanje, na katerega si Bolgari ne morejo odgovoriti, je, iz kakega vzroka so se te vznemirljive vesti razširjale. Končno jim tudi ne gre v glavo, zakaj naj bi Nemci sploh vdrli v Bolgarijo, ko jim je ta vendar prijazna.

Končni rezultat ugibanj je sumnja, da je morala ena ali druga bojujočih se strank namenoma razširiti te govorice, da bo z njimi odvrnila pozornost od kakih drugih važnih dogodkov.

Cela stvar je zapustila v Bolgariji še večjo razdvojenost, kakor je vladala prej. In kako je dežela razdvojena, priča neka dogodbica, ki jo pripovedujejo diplomati. Pravijo namreč, da se je kralj Boris izrazil napram angleškemu lordu Lloydu sledeče: "Moji prijatelji in jaz simpatiziramo z Anglijo; moja armada simpatizira z Nemčijo in naši kmetje so naklonjeni Rusiji."

—o—

PREDLOG GLEDE POMOČI ANGLIJI

Chicago, Ill. —Podpredsednik chicaške univerze, Wm. B. Benton, je objavil zadnji torek neki načrt, po katerem bi se ugotovilo, ali je Amerika pripravljena, posoditi Angliji svojo pomoč, ali ji jo dati kot darilo; istočasno pa bi se tudi Anglija postavila na preizkušnjo, da pokaže, ali misli kdaj vrniti, ali ne. Načrt je sicer svojevrsten, v e n d a r docela praktičen. Profesor namreč predlaga, naj bi kot varščino za kredite, ki bi jih dobila od tukaj, poslala Anglija v Ameriko svoje dragocene muzejske zbirke. Te zbirke, katerih finančna vrednost se računa na miljarde dolarjev, kakor pravi, bi se obdržale v Zed. državah skozi 20 let, oziroma, dokler bi Anglija ne vrnila posojil, in bi se med tem časom lahko tudi kazale po deželi. Anglija bi ne bila točasno od načrta nič prizadeta, ker ima te zbirke itak skrite, da so varne pred bombami, in, ako bi zavrnila načrt, bi s tem indirektno pokazala, da si z vrnitvijo posojil ne dela skrbi; ako ga pa Amerika zavrne, potem, pravi profeso, naj ta rajé kar odkrito pove, da bo vso pomoč enostavno podarila Angliji, in, da ne pričakuje povračila.

KRIŽEM SVETA

— **Tokio, Japonska.** —Eden govornikov japonskega informacijskega urada je zadnji torek povdarjal, da ne vodi Japonska z Rusijo točasno absolutno nikakih trgovinskih pogajanj. Pogajanja so se ukinila, je dejal, ko se je poslovil iz Moskve japonski poslanik na Švedskem.

— **London, Anglija.** — Tukajšnje mesto je doživelo zadnji torek enega najdaljših in najsrditejših bombnih napadov zadnjih tednov. Ob belem dnevu je val za valom nemških aeroplanov prihajal nad mesto, ki so zapuščali za seboj običajno razdejanje.

— **Kairo, Egipt.** — Prednje čete angleške armade v Afriki so, kakor se je objavilo uradno v torek, zasedle vojaško letališče pri mestu Tobruk v italijanski Libiji. S tem so Angleži prodrli 70 milj daleč v Libijo.

—o—

POBEGLI KAZNJENCI VRNJENI FRANCIJI

Miami, Florida. — Osem kaznjencev, ki so prispeli v Ameriko pred nekaj meseci kot ubežniki s francoske kaznilniške kolonije Vražjega otoka, je bilo zadnji torek vrnjenih na ameriški ladji francoskim oblastem na otoku Martinique. Protesti, da bodo ustreljeni, ako se vrnejo, deportirancem niso pomagali. Eden od njih je bil na gladovni stavki in tako oslabel, da so ga morali nesti na ladjo.

Naziji žigosajo predsednikov govor

Berlin, Nemčija. — Skoraj vse nazijsko časopisje je v sredo hkrati izbruhnilo v ogorčenju nad govorom, ki ga je imel predsednik Roosevelt v ponedeljek pred ameriškim kongresom. Žigosajo ga kot izzivanje in ščuvanje na vojno.

Govor je bil nabasan z izzivanji, ki mečejo sumnjo na velesili osišča, na Japonsko in na sovjetsko Rusijo, pravi eden listov. Drugi pa dostavlja: "Mi nimamo nobenega povoda, da bi se dali izzvati z žalivkami in sumničenjem, vrženim od tam preko. Njegova (Rooseveltova) pomoč ne more preprečiti usode Anglije."

Tretji list zopet povdarja, da je Rooseveltova trditev, da je nemški novi red za Evropo slabši kakor tisti,ki je bil predvidevan v verzajski pogodbi, "tendencijozna, neresnična in propagandistična, in enako tudi izjava, da se mednarodna pravičnost upravlja enostransko od Nemčije."Nadaljnji list zopet trdi, da Rooseveltov govor pomeni višek vmešavanja v evropsko politiko, kar pomeni, da je Amerika opustila svojo Monroe doktrino.

Končno pravi neki list, da prijateljstvo med Zed. državami in Anglijo temelji na "slepem in fanatičnem sovraštvu od strani pogrezajočih se moči in sil proti onim trem velikim narodom, ki so jih te hotele za vse čase zapečatiti kot 'nemaniče'."

Pripominja se, da uradnega odgovora na predsednikove besede najbrž ne bo, vendar pa, da ni izključeno, da bi se Hitler sam ne dotaknil predmeta ob primerni priliki.

Iz Jugoslavije

Še en primer okrutnega ravnanja z bolnim družinskim članom, katerega so domači zaprli in pustili brez postrežbe. — Zverjad ogroža kmečke pridelke po poljih na Kočevskem. — Smrtna kosa in drugo.

Prepuščena počasnemu hiranju

Trebnje, 15. okt. — Pred kratkim je bilo na tem mestu poročano o žalostni usodi nekega prevžitkarja na Štajerskem in sedaj se sliši o skoro podobnem slučaju v tukajšnji bližini. — V vasi Sv. Štefan pri Trebnjem živi družina posestnika Mihaela Omahna. Še pred dvema letoma je bilo življenje v družini kolikor toliko znosno, četudi so imeli pri hiši težko bolnega bolnika. Hči Jožefa, danes stara 38 let, je že od sedmega leta dalje zaradi posledic ki jih je pustila škrlatinka bila silno velika reva, da je obležala s skrivljenimi nogami in rokami. Vsaka zdravniška pomoč je bila zaman. Dokler je živela mati, je za bolno hčerko skrbela in jo negovala. Ko pa je mati umrla, je bilo tudi skrbne nege konec. Ker si bolnica ni mogla sama pomagati ne prejemati hrane, ne opravljati potrebe, so jo domači po materini smrti pred dvema letoma zaprli v svinjak kjer je uboga živela do zadnjega časa prepuščena počasnemu hiranju. Dve leti je trajalo, da je oblastvo zaznalo za nesrečnico in pred dnevi je orožništvo prijavilo zadevo sodišču v Trebnjem.

—o—

Zverina pustoši po poljih

Kočevje, 15. okt. — Letošnjo jesen se spet pojavljajo od vseh strani kočevskega okraja pritožbe o škodi, ki jo povzroča na poljih zverjad. Letina je že itak slaba, poplave so ponekod še pomagale, zdaj pa je prišla še zverjad. Človek v mestu si misli, češ, saj ni tako hudo! Če si pa ogledate pustošenje po njivah, boste razumeli pritožbe kmetov. Ponekod so cele njive koruze opustošene. Zverjad prihaja ponoči čisto blizu č l o v e š k i h selišč. Kmetje si pomagajo s stražami in strašilnimi ognji, a vse skupaj premalo ali nič ne zaleže. Lovski zakupniki tudi ne morejo odvrniti škodljivcev. Ponekod so lovski čuvaji šumske uprave organizirali love na divje svinje, na katere pozivajo kmete. Odškodnina, ki jo dobivajo ti za uničene pridelke, je smešno nizka in skoraj ne prihaja poštev.

V bližini Koblarjev je pred kratkim nekdo doživel ne posebno prijetno srečanje z medvedko, ki je prišla za svojim mladičem. Postavila se je na zadnje noge in pričela renčati, tako da je prizadeti hitro pozabil na svoje trde kosti in spoznal, da so še kaj pripravne za dirko.

Kmetje imajo precej škode od zverjadi in da so njihove pritožbe upravičene, čeprav jih lovci ne slišijo radi. Največ je po kočevskih poljih divjih prašičev in dihurjev, ponekod pa prevladujejo medvedje, ki seveda več pospravijo.

—o—

Nepreviden kadilec

V Ivanovcih v Prekmurju je nedavno izbruhnil požar v kopici (4000 kg) slame na dvorišču posestnika Štefana Čarnija, kar bi kmalu postalo usodno tudi za gospodarska poslopja. Kakor se je ugotovilo, je ogenj nastal iz cigaretnega ogorka, ki ga je odvrgel domači komaj 12 letni sin Evgen. Fante na skrivaj kadi in v svoji brezskrbnosti ne ve, kakšno škodo bi lahko napravil s takim početjem domači hiši. Usodnega večera se je dvakrat skril za kopico slame,da bi ga oče ne videl, ko si je zapalil cigareto, zadnjikrat že precej pozno ponoči, nakar je vsa družina legla k počitku. Iz neugašenega ogorka se je potem razvil ogenj, ki bi kmalu postal usoden za celo domačijo.

—o—

Smrtna kosa

V Ljubljani je umrl Matija Žnidaršič bivši učitelj jahalne šole v Ljubljani. — V Okoslavcih je umrl na svojem posestvu Andraž Jurkovič, brat pokojnega ptujskega prošta Davorina Jurkoviča, star 93 let. — V Planini pri Rakeku je pri Demšarju umrl zadet od kapi tamkajšnji posestnik Anton Urbas, obče spoštovani možak, član občinske uprave in odbornik šolskega odbora.

—o—

Odlikovanje

Z redom sv. Save sta bila odlikovana v Mozirju župnik in duhovni svetnik g. Krošelj in banski svetnik g. Fortunat Remše.

—o—

Nesreča otroka

V slamoreznico je vtaknil roko dveletni sinček posestnika Robnika na Remšniku. Slamoreznica je fantku odrezala vse prste na desni roki.

—o—

Rekord uradovanje

Dne 30. avgusta leta 1937 je nekdo vložil na mestnem poglavarstvu v Celju prošnjo za službo. Čakal je več kot tri leta na rešitev in tako je pred kratkim dobil obvestilo, da je prošnja odgodena. Obenem so mu vrnili tudi dokumente, na katere je prav tako čakal več kot tri leta. — To je res posebne vrste rekord.

—o—

Obsojen

Svojčas je časopisje poročalo o tragičnem naključju, ko je pekovski vajenec Oskar Šmigoc iz Maribora do smrti povozil 77 letno starko Marijo Perkovo iz Maribora, katera je kmalu za tem umrla. Šmigoc je bil pred mariborskim sodiščem obsojen pogojno na mesec dni zapora.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razun nedelj, ponedeljkov in dnevov po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Naročnina:

Za celo leto	$5.00
Za pol leta	2.50
Za četrt leta	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	
Za celo leto	$6.00
Za pol leta	3.00
Za četrt leta	1.75
Posamezna številka	3c

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Subscription:

For one year	$5.00
For half a year	2.50
For three months	1.50
Chicago, Canada and Europe:	
For one year	$6.00
For half a year	3.00
For three months	1.75
Single copy	3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtka dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Razmere se boljšajo

Brezposelnost sicer vlada v Združenih državah še v precejšnjem obsegu. Vendar tekom zadnjih šest mesecev, so se razmere mnogo izboljšale. Zaposlitev brezposelnih je porastla. Medtem, ko je bilo v septembru še nad devet milijonov ljudi brez dela, jih je sedaj kakor se računa nekaj nad šest milijonov. Število je vsekakor še vedno veliko previsoko, a kaže le, da gre na bolje.

Letni računi raznih industrijskih korporacij izkazujejo lepe uspehe pri obratih. Avtomobilska industrija je porastla za več kakor 13% od lani. Trgovine, ki se bavijo s prodajo na drobno zaznamujejo visok porast v prometu od lani. Jeklarska industrija zaznamuje blizu 9% porasta od lani. Povprečno je porastel obrat in promet v vseh industrijah od 13 do 17 odstotkov od lanskega leta. Računi raznih industrij pa kažejo tudi večji zaslužek.

Za leto 1941 napovedujejo živahen razvoj v stavbinski industriji. Do spomladi napovedujejo razni strokovnjaki, da bodo razne industrije zaposlile nadaljne 4 milijone delavcev. Ako niso to samo prazne napovedi, potem smemo pričakovati v tej deželi večje živahnosti na poljih dela vseh raznih strok in obrti.

Največjo živahnost obeta industrija zračnih letal, katero imajo v načrtu privesti do razvoja, da bo koncem leta producirala po 500 letal na dan. Velika živahnost vlada tudi v ladjedelnicah. Na vzhodu najamejo razne družbe, ki izdelujejo razne predmete za ladje in letala, že sedaj vsakega izšolanega strojnika, ki je le količkaj poraben in zna obratovati moderne stroje, s katerimi izdelujejo razne predmete.

Ako vzamemo vpoštev še to, da bo prihodnje mesece poklicanih tudi več sto tisoč mladih mož v vežbanje v armado in da bo to vzelo v vojaško službo do blizu enega milijona mladih mož, ki so sedaj nastavljeni v raznih službah in delavnicah, bo tu za stotisoče prostor za zaposlitev.

Brezposelnost znižujejo v deželi seveda v prvi vrsti okoliščine, ki nastajajo vsled vojne. V Angliji so večinoma moški od 20 do 40 leta pri puškah in topovih. Anglija se obrača za potrebščine na Ameriko, zato tu več naročil in več dela.

Kakor kaže sedaj bodo ameriški delavci deležni nekake prosperitete. Seveda ne vsi. Oni, ki so že v letih nad 45 in 50 leti in nimajo nikakega strokovnega znanja, kakoršnega zahtevajo sedaj od mladih moči, da mora vsak, ki hoče dobiti delo ali službo pri raznih strojih ali mehaničnih delih imeti vsaj srednje višje šole in nekoliko osnovne izobrazbe o mehanizmih, ki jih dajejo srednje višje šole, za take ne bo dela na razpolago, kakor za mlade. Vendar pa, če bo zahteva po delovnih močeh večja in mladih ne bo na razpolago, bodo marsikje dobili delo tudi starejši, vsaj začasno, če ne stalno. Na splošno torej gredo razmere navzgor in bodo šle tako najbrže še precej časa.

Najbolj se bojijo razni statistikarji v svojih poročilih, da zna začeti draginja v deželi. Vsled zunanjih zahtev bodo začeli mogoče navijati cene in mnogi že danes priporočajo, da naj bi vlada že sedaj uveljavila odredbe, ki bi naj določale cene raznim izdelkom, da ne bo draginja iztirila sedanje ravnovesje med zaslužkom delavcev in med cenami, ki jih bodo morali delavci plačevati za svoje življenske potrebščine. Ako pride do tega, da ne bo določene kontrole nad cenami in trgom, zna to privesti one, ki si morajo služiti z delom svoj kruh do prikrajšave in bodo prisiljeni zahtevati višji zaslužek. To pa bo ustvarjalo nezadovoljstvo med delavskimi sloji, sledili bodo boji in stavke, kar bi bila pa naravnost nevarnost v teh nevarnih časih, ko je treba vsake unče truda in prizadevanja, da se deželo zadostno in primerno oboroži, kakor tudi, da se nudi onim, ki še branijo v Evropi demokracijo zadosti vojnega materiala in orožja.

O vsem tem je dolžnost vodilnih krogov v deželi, da začno misliti že sedaj, ne šele tedaj, ko bodo take sitnosti in težave nastale v deželi. Že sedaj je treba delati načrte za v naprej, za jutrišnji dan, da ne bo nepotrebnih sitnosti in težav, ki tako rade nastanejo v takih slučajih.

Radi izrednih razmer v svetu, kakor smo to že omenili, je pričakovati v deželi vsaj nekaj časa, mogoče več let večje zaposlitve v vseh industrijah, kakor smo je bili deležni dosedaj. To bo nudilo mnogim več zaslužka, več dohodkov in s tem več možnosti do boljših razmer. Da bi tako bilo!

Bog pomaga onim, ki si sami prizadevajo pomagati. To se pravi, na krožniku se nikomur ne servira sreče ne uspeha.

Danci pravijo, da je bolje hlače dvakrat pomeriti, kakor pa od hlač preveč odrezati.

PRATIK ŠE NIMAMO!

Vsem onim, ki nas poprašujejo po Pratikah naznanjamo, da jih dosedaj še nismo prejeli. Ako jih bomo letos sploh prejeli ne vemo. Naročili smo jih in od Uprave Blašnikovih Pratik smo dobili sporočilo, da jih bodo v redu poslali. Ravno tako smo naročili tudi Družinske Pratike. Prejeli pa nismo doslej ne enih ne drugih. Kadar bomo Pratike dobili, bomo to oglasili v listu. Toliko časa pa prosimo naročnike naj Pratike **NE** naročajo, ker za slučaj, da jih letos radi vojnih razmer v Evropi sploh ne dobimo, bomo morali naročnino za Pratiko vračati, kar povzroča brezpotrebno delo. Prosimo torej še enkrat, dokler ne vidite oglasa v našem listu, da imamo Pratike na roki, toliko časa **NE** pošiljajte naročnin za Pratike. Kadar pa Pratike pridejo jih bomo takoj oglasili.

Knjigarna "Am. Slovenca"

—o—

JOLIETSKE NOVICE

Joliet, Ill.

Baragov naslednik je Jolietčan. Monsignor Francis J. Magner, bivši pomožni župnik pri tukajšnji irski župniji sv. Marije, ki že 13 let župnikuje v Evanstonu ob Chicagu in je bil rojen v Willmingtonu poleg Jolieta, je bil predkratkim po papeževem odloku, kakor sporoča iz Washingtona apostolski delegat nadškof Amleto Giovanni Cicognani, imenovan novim škofom v Marquette, Mich., kot naslednik sedanjega škofa Rt. Rev. Joseph C. Plagensa, ki je bil predkratkim premeščen v Grand Rapids, Mich. Škof Plagens je po rodu Poljak. Škof Magner pa je po rodu Nemec. Ena njegovih sester stanuje v Jolietu.

— Več naših mladeničev, ki so bili pred nedavnim klicani v vojaški nabor, se je že vpisalo v zvezno vojsko, da se pravočasno pripravijo za morebitno borbo, če bi bile Zed. države napadene. Med njimi je tudi naš nedebudni Dr. Edward M. Svetich, ki je bil imenovan poročnikom (lieutenan) zdravstvenega odseka v Great Lakes vežbališču, nedaleč od Waukegana.

— Mr. Michael Svetich, oče zgoraj omenjenega Dr. Sveticha, je pred par tedni kupil krasno novo hišo pod naslovom 814 Oakland St., kamor je preselil svojo družino iz svoje stare hiše na 1128 N. Hickory St., katero je oddal v najem. Mr. Svetich je dolgoletni poslovodja v tukajšnji žičarni. Mnogo sreče in zdravja ter zadovoljstva v novem domu!

— Nad sto milijonov dolarjev bo zvezna vlada potrošila v našem okraju in okolici našega mesta za nakup zemljišč in nabavo poslopij ter potrebnih predmetov za ogromne tovarne, v katerih se bodo izdelovale raznovrstne potrebščine za ameriško vojsko. Na tisoče raznovrstnih delavcev je že vposlenih in vsak dan jih se pripelje v Joliet in okolico več sto. Pravijo, da že zdaj primanjkuje stanovanj. Tudi cena zemljišč je že vidno poskočila. Vse kaže, da je konec depresije in vojna prosperiteta je v polnem zamahu. Prebivalstvo našega okraja se vsakdan veča in bo se menda podvojilo čez nekoliko mesecev, ako se razmerje med vojskujočimi ne izpremeni v bližnji bodočnosti.

Joliet je torej šele zdaj doživel ono, česar smo že dolgo let težko pričakovali, in sicer iz razloga, ker je v osredju dežele in ima posebno izvrstno železniško zvezo z vsemi velikimi železniškimi progami, katere držijo do Chicaga bodisi iz severa, zapada, juga ali vzhoda. Naša jolietska železnica Elgin, Joliet & Eastern namreč je tako urejena, da dela pravi železniški pas okoli Chicaga, in sicer od mesta Gary, Ind., pa do Waukegana, nekako 35 milj izven velemesta, kjer sreča vse železnice in sprejema od njih vse one vagone, ki so namenjeni na katerokoli stran izven Chicaga in jih spravi na pravi tir za nadaljno potovanje, tako preprečuje prevelik drenj v velemestu. Iz tega razloga je ta okolica znana vsepovsod kot največja železniška centrala na vsem svetu. Poleg tega ima ta okolica ogromne zaklade premoga, kakor tudi drugih rudnin ter ima globoko vodno pot (Deep Water Way), ki drži koj od Velikih jezer naravnost do reke Mississippi, koder plovejo ogromne tovorne in druge ladije noč in dan. Vse to je zdaj Jolietu prineslo nove vrste blagostanje. Upajmo, da se bodo tudi naši jeklarski plavži predramili in začeli pošiljati svoj dim ter poljubljati sinje nebo s svojimi "gorečimi jeziki," kakor so vršili pred desetimi leti, potem pa bo zopet nastopilo pravo življenje, da bo veselje vseokrog.

— Dne 26. decembra se bi imela vršiti obravnava proti 77 članom in članicam sekte "Jehovah Witnesses," pa so jo preložili za enkrat prihodnji mesec. Obtoženci so se namreč pritožili na zveznega pravdnika v Washingtonu, da je jolietska policija postopala proti njim odveč neusmiljeno, kakor bi ne bili ljudje.

— 3,070 nedržavljanov se je prijavilo ali registrovalo v tukajšnjem zveznem uradu. Od teh jih je 253 med jetniki v tukajšnji kaznilnici, ki slovi po svoji velikosti.

— Nekaj nad sto salunov zdaj posluje v Jolietu, kjer je licenca letno $1000, a izven mestnih mej pa jih imajo še več kot toliko. Sam naš sosedni Rockdale, ki je slovensko mesto, kjer je že skoro nad 20 let vedno Slovenec za župana, pa ima do 25 salunov. Tako je vseh salunov v našem okraju Will 250 do 300, ki plačajo za licence ogromne vsote, ako premislimo, da morajo plačati razni trgovci in celo brivci licenco, kar znaša letno na stotisoče, česar prejšnja leta ni bilo, pa vkljub temu so vsa mesta bankerotna in okrajna blagajna je vedno prazna.

— Slovenska dramatika. "Slovenski Božič," spevoigra ali opereta, katero je vprizoril pevski zbor naše župnije sv. Jožefa zadnjo nedeljo v naši farni dvorani popoldan in zvečer, se je prav lepo obnesla, posebno Jožef in Marija sta izvrstno igrala, tako tudi pastirci. Med presledki je igrala naša šolska godba. Tudi petje je bilo prav dobro. Le tako naprej!

— Ljudstvo se čedalje bolj zanima za svetovno vojno štev. 2, katero zdaj bijejo po skoro vsi Evropi. Sicer pa je najboljše, če ne razpravljamo o tem predmetu. Lahko pa rečemo, da so ondotni našinci srečni, ker bivajo v nevtralnem kraju, tako smo tudi mi tukaj lahko Bogu hvaležni.

— Vreme imamo zadnje čase prav jesensko. Prve dni decembra je zapadel sneg in tudi živo srebro se je skrčilo pod ničlo za par dni, a zadnja polovica meseca pa je bila skoro prevlažna za ta čas leta, da pogrešamo led in sneg.

— Knjig družbe sv. Mohorja še nismo dobili in jih pogrešamo. Sicer pa imamo dosti raznega druzega berila. Posebno zanimiva je bila ena povest o "prepitanem puranu," kako so ga "babnice operirale" kar s pipcem nekje v Sloveniji, seveda brezuspešno.

— Nastopilo je novo leto 1941, katero bodi srečno, zdravo in blagoslovljeno za nas vseh!

Naročnik.

—o—

NESREČA MLADEGA ROJAKA NA FARMAH

Greenwood, Wis.

Tukaj se je dne 28. decembra do smrti ponesrečil z avtomobilom rojak Mike Trampuš, sin družine Mr. in Mrs. Frank Trampuš. Star je bil komaj 30 let. Do nesreče je prišlo nekako tako le: Mike je bil zadnje dni v bolnišnici v Madison, Wis. Omenjenega dne je njegov brat John Tampuš šel po njega, da ga pripelje domov k staršem. Ko sta se vračala okrog šeste ure zvečer po cesti št. 98, nič hudega sluteč prideta že tričetrt milje do Loyal, kar naenkrat zapazita pred seboj neki truk, ki je stal na cesti brez luči. John naglo okrene vozilo, toda bil je že preblizu usodnega truka in ni se mu mogel docela umakniti. Zadel je ob vogal truka tako nesrečno, da se je bratov avtomobil prevrnil. Nesrečnima so prihiteli ljudje na pomoč, toda Mike je že bil v nezavesti, John pa težko ranjen. Tako so oba odpeljali v bolnišnico v Marshfield, Wis. Tam so Miku toliko pomagali, da je prišel k zavesti in je sprejel sv. zakramente za umirajoče ter kmalu na to v Gospodu zaspal za vedno. Drugi dan ga je pogrebnik iz Greenwooda pripeljal domov. Pogreb pokojnega se je vršil s sv. mašo dne 2. januarja iz cerke Matere božje v Greenwoodu. Njegovo truplo je bilo položeno k večnemu počitku na katoliškem pokopališču. Bog daj pokojnemu Miku večni mir in pokoj in večna luč naj mu svetu. Ostalim žalujočim pa naše sožalje. — John se pa zdravi v bolnišnici sv. Jožefa v Marshfieldu. John je poročen in ima tri otročiče. Želimo mu, da bi se mu skoraj povrnilo ljubo zdravje in da bi se kmalu povrnil k svoji družini.

Poročevalec

—o—

NAZNANILO IN VABILO

Chicago, Ill.

V nedeljo 12. januarja popoldne priredijo Združena Društva K. S. K. J. v Chicagi igro, Kakšen Gospod tak Sluga, v šolski dvorani sv. Štefana. Začetek igre bo točno ob 3. uri, vstopnina 40c za osebo, po dokončani igri bo prosta zabava in ples te vstopnice so veljavne za popoldne in zvečer. Vstopnina samo za ples zvečer bo 25c za osebo.

Znano je že v javnosti, da kadar nastopijo Združena Društva s kako prireditvijo, je bilo še vselej udeležencem v zadovoljnost. Ravno tako bodo v nedeljo 12. jan. Združena Društva uredila vse potrebno, da bo vsak zadovoljen z lepim izbranim programom kakor tudi s postrežbo.

Uloge igre so v rokah zmožnih oseb in se žrtvujejo veliko, vse v dobrobit Združenih Društev in je prav da upoštevamo njihovo uslugo ter napolnimo dvorano z lepo udeležbo. Obenem iz prijaznosti do Združenih Društev, bodo nastopili dobri znani Plutovi Trojčki. Ne zamudite lepe priložnosti.

Prav prijazno so vabljeni vsi člani in članice Združenih Društev ,njih družine, sorodniki, znanci in prijatelji v Chicagi kakor tudi iz bližnjih naselbin ter slavno občinstvo, da se udeleže prijazne prireditve Združenih Društev K. S. K. J.

Joseph Kremesec,
član pripravljalnega odbora.

POSLUŠAJTE
vsako nedeljo prvo in najstarejšo jugoslovansko Radio uro od 9. do 10. ure dopoldne na WGES postaji, 1360 kilocycles.

Dogodki
med Slovenci po Ameriki

Nov grob v Clevelandu

Cleveland, O. — Tukaj je pred kratkim umrl rojak Frank Smrekar, po domače Mežnarjev, v starosti 65 let. Pokojni je bil doma iz Dolenje vasi, fara Polica pri Višnji gori na Dolenjskem, kjer mu je pred letom dni umrla mati v visoki starosti 89 let. V Ameriko je prišel že leta 1898. Tukaj zapušča poleg soproge tri sinove, tri hčere in brata Johna, ki je trgovec na St. Clair Ave., v starem kraju pa zapušča dva brata in dve sestri. Bil je član društva sv. Vida št. 25, KSKJ. in Katoliških boršnarjev. Pokopan je bil borštnarjev. Pokopan je bil na Calvary pokopališče.

—

Nesreča ali zločin?

Star City, W. Va. — Zadnjega decembra 1940 so tukaj našli pod mostom mrtvega rojaka Jakoba Tekavca, katerega so pogrešali že od 22. decembra. Ne ve se, ali se je zgodila nesreča, ali je postal rojak žrtev zločina. Tekavc je bil star 68 let in je živel v Ameriki 35 let. Doma je bil v Štorovem, pri Sv. Trojici na Blokah, na Notranjskem, po domače se je reklo pri hiši pri Prharju. Zapušča tri sinove, tri hčere in več vnukov.

—

Zanimiva razstava

Cleveland, O. — V mestnem avditoriju se je pričela preteklo soboto 4. januarja mednarodna razstava, ki bo trajala vsaki dan do 19. januarja. Dvaindvajset narodnosti bo na tej razstavi pokazalo svoje najlepše umetnine, katere se cenijo da so vredne nad $2,000,000. Večina teh umetnin je bilo pripeljanih iz newyorške svetovne razstave. Vsaka narodnost bo pa imela še poseben znamenit program. Tudi Jugoslavija bo zastopana na tej razstavi in sicer bo jugoslovanski dan na 18. januarja. Vstopnice v predprodaji so samo po 25c.

—

Nesreča rojaka

La Salle, Ill. — Dne 6. januarja je doletela nesreča rojaka Mr. Rudolfa Trdino. V Union premogokopu je padel nanj "slet" kamen in ga precej poškodoval. Rojak Trdina se nahaja v bolnišnici Sv. Marije. — A. Š.

—

Vesti iz Južne Amerike

Buenos Aires, Argentina. — Na slovesen način so tukajšnji Jugoslovani proslavili 22 obletnico obstoja Jugoslavije. Proslava se je začela že v soboto 30. novembra in se potem nadaljevala v nedeljo 1. decembra. Službe božje, ki se je v ta namen vršila v cerkvi Santisimo Sacramento, se je med drugimi udeležil tudi g. poslanik Dr. Izidor Cankar, pel je pa zbor "Slovenskega doma" pod vodstvom Cirila Jakšeta. — Vile rojenice so se oglasile pri družini slovenskega mesarja Martina Valentinčiča, in jim podarile krepkega fantiča.

TOTO SE ZNA BORITI (116) (Metropolitan Newspaper Service) **Napisal: Edgar Rice Burroughs**

Sedaj je bil pa Hawquo, ki je nasprotoval da bi Tarzana ubili. Nepošten divjak je imel drugačen načrt...

Tako so roparji izvlekli iz jame malega slona, nato pa prav divjaško potegnili ven še Tarzana.

Toto je čutil, da so ti tujci Tarzanovi sovražniki. Iztegnil je svoj rilec in udaril. Eden razbojnikov je padel.

"Ubij malega vraga!" je zakričal Zalim.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

Ustanovljena 29. novembra 1914.

v Zedinjenih Državah Severne Amerike. **Sedež: Joliet, Ill.** Inkorp. v drž. Illinois 14. maja 1915.

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: **George Stonich**, 429 N. Chicago St., Joliet, Ill.
1. podpredsednik: **Frank Tushek.**
2. podpredsednik: **Kathrine Bayuk**, 528 Lafayette St., Ottawa, Ill.
Tajnik: **Frank J. Wedic**, 301 Lime Street, Joliet, Ill.
Zapisnikar: **John Nemanich**, 650 N. Hickory St., Joliet, Ill.
Blagajnik: **Joseph Klepec**, 903 Woodruf Rd., Joliet, Ill.
Duhovni vodja: **Rev. Mathew Kebe**, 223 — 57th St., Pittsburgh, Pa.
Vrh. zdravnik: **Dr. Edward M. Svetich**, 354 No. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Andrew Glavach, 1748 W. 21st St., Chicago, Ill.
Joseph L. Drasler, 1025 Wadsworth Ave., North Chicago, Ill.
Joseph Jerman, 20 W. Jackson St., Joliet, Ill.

POROTNI ODBOR:

Joseph Pavlakovich, 39 Winchell St., Sharpsburg, Pa.
Mary Kovacich, 2294 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
John Denša, 2730 Arthington Ave., Chicago, Ill.
Predsednik Atletičnega odseka: **Martin Dragovan, ml.**

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

— — — —

Do dne 1. januarja je D. S. D. izplačala svojim članom in članicam, ter njihovim dedičem raznih podpor, poškodnin in posmrtnin, ter bolniških podpor v znesku $191,663.22.

Sprejema se člane in članice od 16. do 55. leta. V mladinski oddelek pa od rojstva do 16. leta.

Zavaruje se lahko za $250.00, $500.00 in $1000.00. Izdajajo se različni certifikati: "Whole Life", "Twenty Payment Life", in "Twenty Year Endowment". Vsaki certifikat nosi denarno vrednost, tudi Centralna bolniška podpora. Družba sv. Družine 113.61% solventna.

Rojaki (inje)! Pristopite v njeno sredo.

Za nadaljna pojasnila se obrnite na Glavni Urad — 301 Lime St., Joliet, Illinois.

IZ URADA GL. TAJNIKA D. S. D.

Bolniška podpora se je izplačala sledečim članom in članicam:

Dr. št.	Ime	Dec. 1940
1	Joseph Slapničar, executor Jerry Pire	$ 20.75
1	Anthony Tezak	30.00
1	Theresa Kukman	12.25
1	John Mutz, Sr.	13.00
1	Anna Bartol	27.00
6	Theresa Umek	40.00
12	Jennie Bambich	20.00
12	Mary Ann Korevec, pol.	10.00
13	John Falle	22.00
14	Anna Subasic	21.00
	Skupaj	$216.00

Izplačal za operacije:

Dr. štev. 14. Anna Subasič, Cert. 5808, Appendix $ 75.00

FRANK J. WEDIC, *glavni tajnik.*

JANUARSKA ŠTEVILKA "NOVEGA SVETA"

V začetku prihodnjega tedna izide prva številka družinskega mesečnika "NOVI SVET" njegovega četrtega letnika, s sledečo vsebino:

NOVA "VERA" (uvodni članek); PREGLED (političnih dogodkov in komentarji o istih); Zd. Ocvirk: NOVOLETNA (pesem); OVADUHI IN VOHUNI (članek); MESTO LHASA (članek); M. Tarlowsky: NOVE RAZMERE (črtica iz življenja v Rusiji); ANTON GRDINA (življenjepis); NOVOLETNE NAVADE ŠIROM SVETA; J. M. Trunk: TIHE URE — LUČ OD ZGORAJ (premišljevanje); SLOVENSKI PIJONIR (zgodovinsko opisovanje slovenske naselbine in družin v Clevelandu); KAMPANJSKI ZMAGOVALCI; ZGODOVINA ZVOČNEGA FILMA (članek); L. Stanek: NOVO LETO V GORAH (pesem); DOM IN ZDRAVJE (koristni nasveti za zdravje, gospodinjstvo, itd.); ZA SMEH IN ZABAVO; Josip Premrov: ZVESTA SRCA (roman).

— — —

Mesečnik "NOVI SVET" stopa s to prvo ali januarsko številko v svoje četrto leto. Tisočem in tisočem se je tekom zadnjih treh let priljubil in postal njihov najljubši prijatelj. Tisočim prinaša vsak mesec vse vrste pouk, nasvete in zanimive črtice in povestice. Mnogim pa vsak mesec pove v svojem "Slovenskem Pijonirju", kje živijo njihovi sorodniki, ožji prijatelji iz domačih krajev v starem kraju v tem novem svetu. Stotine sovaščanov, ki so se poznali v starem kraju, so se ravno potom "Novega Sveta" zopet srečali v rubriki "Slovenskega Pijonirja". "NOVI SVET" stane letno $2.00; za Kanado in inozemstvo $3.00. Naročnino sprejema UPRAVA "NOVI SVET", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois.

KAJ SE SLIŠI PO ŠIROKEM SVETU?

SVOJEVRSTNA ZANIMIVOST

Svojevrstno zanimivost ima japonsko svetišče Kioin v mestu Kioto. V tem mestu je zbranih dokaj dragocenosti in zato tudi ni čudno, da je tu prav na svojevrsten način preskrbljeno za varnost pred tatovi. V svetišču Kioin imajo med drugim tudi zvonec, ki so z njim v zvezi vsi vhodi in okna tako, da bi ga vsak tat, ki bi se skušal prikrasti do dragocenih stvari, moral sprožiti. Zvonec sam pa je znamenit po svojem glasu. Njegov glas je čisto enak petju slavčkov. Tako se je že večkrat zgodilo, da tat niti zaslutil ni, kakšno napravo je sprožil s tem, da je odprl vrata ali okno. Zato tudi ni zaslutil nobene nevarnosti in ni zbežal.

Tako so iznajdljivi Japonci že večkrat zasačili kakšnega tatu, ki bi jo v primeru, če bi varnostne naprave pozročile še tak ropot, gotovo prej popihal, predno bi padel v roke pravice.

—o—

ČUDNA NESREČA

Redka nesreča je zadela pred kratkim mladega zdravnika na milanski kliniki. Z nekim prijateljem je bil na deželi pri sorodnikih. Pozno zvečer sta se vračala domov. Ko se prijatelj obrne k njemu, hoteč ga nekaj vprašati, mu mladi zdravnik ničesar ne odgovori, ampak ga krepko udari po rami. Prijatelj stopi z voza in vidi, kako se mladi zdravnik muči; krč mu je spačil obraz, oči so grozno zavite. Premikal je ustnice, ne da bi mogel kako besedo spraviti iz sebe. Prijatelj mu je dal košček papirja in svinčnik. S tresočo roko je mladi zdravnik ob brlenju žepne svetilke napisal, naj ga spravi čim prej domov. Ko so doma takoj poklicali zdravnika na pomoč, prav tako ni mogel spregovoriti nobene besede. Le napisal je zopet, da je videl v temnem grmu belo pošast, prijateljev glas pa ga je iznenada predramil. Potem ni mogel več govoriti. Mladi zdravnik ni zgubil samo govora, ampak je tudi popolnoma osivel. Zdravniki upajo, da se mu bo sčasoma dar govora zopet povrnil.

—o—

KLETEV UNIČILA ZABAVIŠČE

William Hamilton je bil zelo ogorčen, ko je zvedel, da bodo v njegovi neposredni bližini odprli novo nočno zabavišče "Byn in Smith." Odločno se je postavil po robu tej nameri, toda brez uspeha. Nočno zabavišče je bilo odprto ob veliki udeležbi obiskovalcev.

Hamilton je ta dan iznenadil goste z velikim govorom. Imel ga je pred vrati svoje hiše. Najprej je v lepih in jedrnatih besedah ožigosal pogubno delo nočnih zabavišč, opozoril je ljudi, da so to pravo gnezda nemorale, govor pa je končal s prokletstvom, da bo to zabavišče zbrisano z zemlje in da bo za to poskrbelo nebo samo.

Množica gostov in drugih ljudi se je od srca smejala tem grožnjam, toda prezgodaj. Čez nekaj dni se je izpolnilo to, kar je Hamilton v svojem govoru napovedal. Strela je udarila v zabavišče in silovit orkan je hišo popolnoma razdejal. Na predlog svojega odvetnika je vložila tvrdka "Byn in Smith" proti Hamiltonu tožbo na odškodnino in je dokazovala, da je on povzročil to nesrečo s svojim prekletstvom.

—o—

OD GUTENBERGA DO DANES

Bistvena Gutenbergova iznajdba ni bil tisk kot tak, kajti tisk z lesenimi ploščicami so poznali v neki meri že prej, nego iznajdba posebnih naprav, s katerimi je mogoče izdelovati popolnoma enake črke v poljubni količini. Njegova iznajdba je nadalje stiskalnica, ki omogoča hiter odtis iz takih črk sestavljenih sestavkov v poljubni količini. To so bile ročne tiskarne. Gutenbergova iznajdba je bila neprimerno popolna. Tri in pol stoletja se v bistvu niso prav nič spremenila načela Gutenbergovega tiskarstva v pogledu rezanja črk, lomljenja strani in tiskanja samega. Šele takrat, ko je napočila doba stroja, je bila zamenjana častitljiva Gutenbergova ročna tiskarna s strojno tiskarno Friedricha Königa. Ko so začeli ulivati plošče, je tudi v tiskarstvu zmagal rotacijski stroj. Prej so ulivali črke na roko. Sedaj so prevzeli to nalogo zelo komplicirani stroji, nalogo ročnih stavcev pa so prevzeli strojni stavci na Mergenthalerjevih stavnih strojih, ki so jih drugi še bolj izpopolnili. Kljub mehanizaciji in industrializaciji pa je tiskarstvo vendar ostalo ročno delo in sicer umetno ročno delo. Med belim papirjem in piščevim sestavkom je do tiskanega časopisa ali knjige še ročno in duševno delo stavčevo, katerega še tako popolna mehanizacija ni in verjetno tudi ne bo mogla nadomestiti.

—o—

Predstavite vašim prijateljem "Amer. Slovenca" in jim ga priporočite, da se nanj naroče!

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Vsem dragim naročnikom "Amer. Slovenca" in "Novega Sveta" v Clevelandu in sicer v Collinwoodski naselbini in na St. Clair okrog sv. Vida ter v Euclidu in Notthinghamu sporočamo, da je z novim letom zopet sprejela zastopništvo za oba naša lista znana marljiva delavka za katoliški tisk **Mrs.**

Margaret Poznič, ki je pooblaščena zastopnica za oba naša lista v zgoraj omenjenih okrožjih in je pooblaščena, da sprejema naročnine za oba lista, za oglase, knjige in vse drugo v zvezi z našim podjetjem. Vsem jo prav toplo priporočamo, da ji gredo kot zastopnici na roko in ji pomagajo širiti dober tisk med naše ljudi.

Uprava "Am. Slovenca" in "Novega Sveta"

Dopisi lokalnih društev

IZ URADA DRUŠTVA SV. DRUŽINE ŠT. 1, DSD.

Joliet, Ill.,

Dragi mi bratje in sestre. Zopet je minilo leto, zato vam ob sklepu istega želim, da bi v novem letu bili vsi zdravi in naj bi vam Bog podelil svoj blagoslov in mir in bi tako v miru in blagostanju preživeli še mnogo let. — Obenem naznanim izid volitev, ki so se vršile na naši zadnji seji dne 5. januarja. Seja se je vršila mirnim potom, za kar hvala navzočemu članstvu za njihovo uvidevnost in naklonjenost. Onim, ki se niste seje udeležili, bodi naznanjeno, da je bil po večini izvoljen stari društveni odbor z izjemo dveh članov, ki sta se prostovoljno odrekla zaradi svojega nujnega dela. Tako smo morali na novo izvoliti podpredsednika in blagajnika. Volitve so izpadle sledeče:

Predsednik Joseph Buchar, podpredsednik John Petric, tajnik John Barbic, 1103 Vine St., zapisnikar John Nemanich, blagajnik Joseph Russ, Sr. Elizabeth St., duhovni vodja Rev. George Kuzma, nadzorniki so Joseph Mikolich, John D. Kren in Anton Bartol, reditelj John Zajc, predsednik sportnega kluba Frank J. Wedic, društveni zdravnik Dr. Martin J. Ivec, umeščevalec odbora George Stonich, zastopniki za Zvezo Slovenskih društev Joseph Buchar, John Barbic, John Petric, Joseph Rus, Sr. in John Nemanich.

Nadalje je bilo sklenjeno, da se društvene seje vršijo vsako četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v stari šoli sv. Jožefa. — Prosim, da članstvo to za naprej upošteva. Asesment se bo začel pobirati ob 1. uri popoldine.—Znano vam je, kateri ste čitali v našem glasilu št. 3. Amer. Slovenec, dopis, ki je bi priobčen po našem glavnem tajniku DSD Mr. Frank J. Wedic, da je dopis, vreden priznanja. Obenem je pisatelj omenjenega članka dopis, ki je bil priobčen po nanuarja razložil v lepih jedrnatih besedah. Da bo dan 12. januarja, v nedeljo, velikega pomena za vsa lokalna društva DSD velikega pomena, ker je praznik sv. Družine in je sv. Družina patrona naše dične organizacije, proglasimo ta dan za svoj dan, da nam ljubi Bog in sv. Družina podari veliko božjega blagoslova in božjega miru ter veliko uspeha v tekočem letu 1941. Družba sv. Družine objavlja ta proglas na ves slovenski narod v Ameriki, da postanejo udje te velike organizacije, pričakujoč, da ga slovenski narod sprejme v velikem navdušenju in sodelovanjem, da bo slovenski duh ostal v naših srcih naših potomcev. Članstvo se mu je za njegov lep govor zahvalilo in mu dalo priznanje. — Dalje je bilo tudi sklenjeno na seji, da se celokupno članstvo v polnem številu udeleži spovedi v soboto 11. januarja in skupnega sv. obhajila v nedeljo med sv. mašo ob osmih. Zbiramo se v stari šoli ob 7:30 in da skupno odkorakamo v cerkev ter pristopimo k mizi Gospodovi. Želeč, da se tudi druga naš društva spadajoča k DSD z nami korporativno udeležijo, da skupno praznujemo ta dan sv. Družine kot dobri sobratje in sosestre ta svoj glavni letni dan. Pokažimo svojo dobro voljo do svojega bližnjega in to bo ponos našim društvom in DSD. — Obenem prosim, da vsi tisti člani in članice našega društva, ki sem jim dal knjižice za dobrobit društvene blagajne, da mi jih prineso na moj dom par dni pred prihodnjo društveno sejo, katera se vrši 26. januarja, da mi bo mogoče o pravem času vse pravilno vrediti za nagrade, ki bodo tri in bo nagrade vsak vesel, kateri jo bo dobil.

Članstvu našega društva naznanjam, da sem prejel iz glavnega urada koledarje za našo 25 letnico in so jako lepo okrašeni z zares lepo podobo sv. Družine in bo koledarja vsak prav vesel, ko sprejme to darilo od svoje organizacije DSD. Sedaj koledarje lahko dobite pri tajniku na 1103 Vine St. Člani in članice na potnih listih jih pa bodo sprejeli potom pošte iz glavnega urada DSD. V slučaju, da bi kateri koledarja ne prejel, je naprošen, da to naznani in se mu koledar pošlje. — Še enkrat vas prosim, da se vsi v polnem številu udeležite prihodnjo nedeljo 12. januarja skupnega sv. obhajila, ker ta dan obhajamo god sv. Družine. Vsi pristopimo k mizi Gospodovi med sv. mašo, ki se bo brala za vse žive in mrtve člane in članice DSD., katerih se spominjajmo v svojih molitvah, naj jim ljubi Bog da nebeški raj in naj jim sveti večna luč v nebeškem kraljestvu, kjer naj bi za nas Boga prosili. — Želim vsemu članstvu srečno novo leto v vseh ozirih, a svetu pa pravičen in zaželjen mir in zadovoljstvo. — S sobratskim pozdravom.

John Barbic, tajnik

—o—

Sosedi. — Meta: "Torej, te dni se vrne tvoj sin iz Maribora. Saj je bilo rečeno, da bo sedem let zaprt.'

Mina: "Bil je obsojen na sedem let, to je res, ker pa se je tako dobro vedel v kaznilnici, so mu pa dve leti spregledali."

NOVI POSLANIK V FRANCIJI

K Petainovi vladi v Vichy je bil poslan od predsednika Roosevelta kot ameriški poslanik adm. Wm. D. Leahy, ki je prispel na svoje mesto zadnjo nedeljo. Slika ga kaže ob izstopu iz aeroplana pred njegovim odhodom iz Amerike.

ZVEZE S STARIM KRAJEM

so zdaj bolj neredne. Navadna pošta s parniki vzame včasih mesece, da pride na svoje nesto. Hitrejša je zračna pošta, ki stane za navadno pismo 30c. Pa tudi ta potuje neredno, včasih pride skozi od dva do tri tedne, včasih je kje zadržana, ali čaka na letalo in tudi zakasni. Kar se tiče pošljanja denarja v Jugoslavijo je za enkrat najbolj priporočljivo poslati po kablu brzojavno. To sicer stane 1 dolar ekstra, a je dostavljeno od pet do deset ali dvanajst dni.

NAŠE CENE DINARJEM SO ZDAJ:

Za $2.20	100 Din	Za $11.00	600 Din
Za $4.00	200 Din	Za $12.75	700 Din
Za $5.80	300 Din	Za $14.50	800 Din
Za $7.55	400 Din	Za $16.25	900 Din
Za $9.25	500 Din	Za $17.75	1000 Din

Pri višjih zneskih poseben popust. Pošiljatelje prosimo, da nakazujejo svoje pošiljatve v ravnih svotah v dinarjih, ravno po sto in se poslužujejo zgorajšnjih cen.—Zgorajšne cene veljajo za pošiljatve po zračni pošti. Za BRZOJAVNA nakazila dodajte k vsaki pošiljatvi $1.00.

CENE LIRAM:

Za $5.00 100 lir	Za $9.50 200 lir
Za $22.50 500 lir	

Pošiljatve naslovite na:

JOHN JERICH

1849 W. CERMAK ROAD, -:- CHICAGO, ILLINOIS

Vabilo na prireditev!

Vsi Slovenci iz Chicage in okolice ste vljudno vabljeni, da se udeležite VESELICE,

katero prirede

Chicaška združ. društva KSKJ.

v nedeljo, 12. januarja 1941

V ŠOLSKI DVORANI,

Cermak Road in Wolcott Ave.

PROGRAM BO SLEDEČI:

1.) POZDRAVNI GOVOR *predsednika združenih društev K. S. K. J.*
2.) HAVAJSKE KITARE, *igrajo Plutovi trojčki iz Pullmana.*
3.) IGRA

"KAKORŠEN GOSPOD TAK SLUGA"

Burka v enem dejanju, vzeta iz vojaškega življenja.

OSEBE:

MUHIČ MILAN, poročnik ..... Anton Krapenc
MATIČEK, njegov sluga ..... Joseph Fajfar
SALIČ JOVO, poročnik ..... John Prah
BUTEC LIPE, rekrut ..... Frank Mali
NEŽIKA, kuharica ..... Mary Krapenc
PL. RADENSKI, graščak ..... Frank Koporc
EMA, njegova hči, ... Anna Mlakar
MEDVEDAR, hišni gospodar ..... Joseph Ziherle

Voditeljica igre ..... Mrs. Mary Blai

Takoj po programu bo PROSTA ZABAVA in PLES. Kar se tiče okusnih jedi in pijače, bo vse dobro preskrbljeno.

Začetek programa točno ob 3:00 uri popoldne.

— *ZA PLES BO IGRALA FOJSOVA GODBA.* —

Vstopnina 40c za odrasle in 15c za otroke.

K obilni udeležbi vabi

ODBOR.

"Ljubezen, ki ubija"

— ROMAN —

P. Bourget:

Vratar se je tudi še spominjal, da je tistega usodnega dne Rochdale prišel v hotelsko vežo. Ker pa je bil vratar navajen, da so ljudje neprestano prihajali in odhajali, ni pazil na to, če je šel moj oče, — ki je prišel ob pol eni, iz hotela ali ne. Rochdale je vratarju izročil ključ od svoje sobe in mu naročil, naj vsakdo, ki bi prišel k njemu počaka v sobi.

Potem je odšel z mirnimi koraki. Pod pazduho je nosil brisačo ter kadil cigareto. Ni ga več bilo nazaj.

Dan je tekel dalje.

Proti večeru so hotelske sobarice stopile v Rochdaleovo spalnico, da bi mu pripravile posteljo.

Hodile so skozi salon, ne da bi v njem opazile kaj posebnega. Rochdaleova prtljaga, velik, že obrabljen kovčeg in mala popotna torba je bila tu, umivalne potrebščine so bile razložene po omarah.

Naslednje jutro proti poldnevu so iste sobarice spet prišle v sobo. Ko so videle, da tujec ni spal v hotelu, jih ni to nič skrbelo in so posteljo spet zagrnile, ne da bi se kaj brigale za salon in tisto, kar je bilo v njem.

Zvečer so storile prav tako.

Šele tretji dan, odkar je oče izdinil, je ena od sobaric spet prišla v Rochdaelove sobe in našla tam vse nedotaknjeno. To se ji je začelo zdeti čudno.

Zato je malo pobrskala in pogledala po sobi. Pod zofo je našla neznano truplo, ki je ležalo zleknjeno in trdo. Mrlič je imel glavo vso obvezano z različnimi brisalkami.

Sobarica je zakričala na ves glas. Na krik je pridrvela druga služinčad in potegnila iz skrivališča, kamor ga je bil zavlekel morilec, neznančevo truplo.

Neznanec je bil moj oče.

Ni bilo težko obnoviti prizora, kako je umrl. Luknja v tilniku je dovolj glasno govorila, da je nesrečnika ubil nekdo od zadaj, in sicer čisto od blizu. To se je zgodilo najbrž tedaj, ko je sedel za mizo in pregledoval spise. Strela ni nihče v hotelu slišal; po eni strani zaradi tega ne, ker je morilec streljal na žrtev tako odblizu; po drugi strani pa zaradi uličnega ropota in hrupa in pa zato, ker je ležal salon sam zase in je imel še prednjo sobo. Razen tega se je pa tudi iz morilčeve opreznosti dalo sklepati na to, da se je oskrbel s posebno izbranim orožjem, da bi bil pok šibkejši in čim manj slišen.

Krogla je zadela očeta v male možgane. Smrt je morala nastopiti na mah. Morilec je bil pripravil več čisto novih nezaznamovanih brisalk. Z njimi je hitro ovil obraz in vrat svoji žrtvi, da bi preprečil vsak sled o krvi. Roke si je obrisal v prav tako brisalko. Za umivanje je porabil pitno vodo iz steklenice na mizi, ne tiste iz umivalnika. Vodo je potem spet zlil nazaj v steklenico. To steklenico so našli za spuščeno zaveso pri peči.

Ali je bil to roparski umor, ali je bil le njegov videz.

Oče ni imel pri sebi ne ure, ne listnice, ne nobenega pisanja, po katerem bi bili mogli dognati, kdo je. Pomagalo jim je popolnoma slučajno znamenje, da so to odkrili. Na notranji strani žepa v suknji je nosil platnen trakec s številko in naslovom trgovine, kjer je bil obleko kupil.

Obleko so odnesli v trgovino in tako so popoldne odkrili žalostno resnico. Ko je oblast končala svoje delo, so truplo lahko prenesli k nam na dom.

Kdo je bil morilec?

Vsa znamenja in dokazi, ki jih je oblast mogla ugotoviti, so bili jako hitro pri koncu.

Odprli so kovčeg, ki ga je v hotelu pustil tisti skrivnostni gospod Rochdale — ampak to najbrž ni bilo njegovo pravo ime. — Kovčeg je bil do vrha poln raznih reči, kupljenih na hitro. Kovčeg sam in vse drugo je tisti človek kupil pri nekem kramarju, ki so ga brž našli. Ta je dal o neznancu čisto drugačna pojasnila kakor vratar v hotelu Imperialu. Trgovec je opisoval Rochdala kot plavolasega moža brez brade. Vratar v hotelu pa je trdil, da je bil Rochdale zelo črn, z močno brado in po obrazu zelo zagorel.

Našli so tudi kočijaža, ki je prepeljal kovčeg do hotela. Njegov opis Rochdala se je ujemal s kramarjevim opisom.

Morilec je najel kočijaža in se z njim odpeljal najprej v trgovino s popotnimi potrebščinami, kjer je kupil tisti kovčeg. Potem se je peljal v veliko trgovino s perilom, kjer si je preskrbel brisače. Nato je odšel z vozom na Lyonsko postajo, kjer je oddal kovčeg v shrambo za prtljago.

Našli so tudi drugega kočijaža, ki je kovčeg tri tedne pozneje odpeljal s postaje v hotel Imperial. In ta kočijaž je označil tujca prav tako kot vratar. Iz tega so sklepali, da si je v treh tednih morilec odstranil brado in se prekrinkal, zakaj izpovedi prič so se ujemale v tem, kako se je vedel, s kakim glasom je govoril in da je bil širokopleč.

To domnevo je potrdil tudi neki brivec, ki je povedal o zagonetnem tujcu te podrobnosti: da je bil tisti človek svetle kože, plavih las, gol, velik in širokih pleč, kakor sta ga opisovala kramar in prvi kočijaž. Rochdale je prišel prejšnji mesec v brivnico, naročil lasuljo in brado, ki naj bi bili dobro in natančno izdelani, da ga ne bi mogel nihče spoznati. Šlo je, kakor je dejal, za nastop na neki maškeradi. Tujec je lasuljo v resnici dobil in črno brado tudi. Oskrbel se je z vsemi potrebnimi stvarmi, ki jih je rabil, da se je maskiral za južnega Amerikanca. Kupil je steklenličico črnila, da bi si pobarval obrvi in rjavkasto barvilo za kožo.

Pretvorba se mu je izborno posrečila, zakaj vrnil se je k brivcu, ne da bi ga ta spoznal.

Brivec se je čudil, s kako spretnostjo se je tujec prekrinkal. Čudno se mu je zdelo tudi to, da ljudje zdaj sredi poletja prirejajo maškerade. Zaradi tega ni bilo mogoče, da bi članki o zagonetnem umoru v hotelu Imperial ne obrnili nase njegove pozornosti. Listi so ta umor imenovali "Skrivnost hotela Imperiala". A kaj! Vsa ta odkritja so delala oblastem nalogo še težjo, ker so kazala s kako opreznostjo se je neznanec pripravil za zločin.

Pri mojem očetu so našli dvoje pisem iz Londona, a brez ovitkov. Obe sta bili pisani z obrnjeno pisavo, o kateri so izvedenci sodili, da je potvorjena. Treba bi bilo najti kak dokaz za to. Morda ga je oče imel v brisači, katero je morilec vzel takoj po izvršenem dejanju.

(Dalje prih.)

URA, KI PREHITEVA

To velja samo za eno uro, in sicer za uro v mestni hiši v Gerlitzu na Šleskem. Tista ura vedno prehiteva in nikdar ne kaže pravega časa. Gerliška mestna ura namerno prehiteva še danes, ker je to spomin na dogodek iz leta 1453.

Nobeni občinski očetje ne morejo vsem občanom ustreči. Če enim ugode, drugim ni kaj prav. Tako je med občani vedno nekaj nezadovoljnežev. Isto je bilo tudi v Gerlitzu. Nezadovoljneži so leta 1453 sklenili, da bodo pobili vse občinske očete in da bodo odslej v občini tako vladali, kakor je njim prav. Sklenili so pobiti vse občinske očete pri izhodu iz občinske hiše, točno opoldne. Neki nezadovoljnež, ki ni bil tako hudo nezadovoljen, se je premislil. Ni se mu zdelo prav kar tako pobiti občinske može. Nezadovoljnežev pa tudi ni hotel izdati. Zato si je pomagal z uro. Porinil je uro za tri četrt ure naprej. Misleč, da je točno dvanajst, so šli mestni očetje domov že ob četrt na dvanajsto in so ostali živi. V spomin na to mestna ura še danes ne kaže pravega časa, ampak je vedno nekoliko naprej.

—o—

Lasje mu izpadajo. — V apoteko je prišel siromašen možiček in prosil za mažo, da bi mu lasje rastli. Apotekar ga je vprašal: Ali imate kako bolezen, da vam lasje izpadajo? — Možiček: Bolezni nimam, pa hudo ženo imam!

PLOŠČE

ki jih ima v zalogi naša Knjigarna. Columbia in Victor plošče so po 50c. Vocallion plošče pa po 35c. Manj, kakor tri plošče ne pošiljamo po pošti, razven če naročnik plača poštnino sam, ki pride 6c. od plošče. Od naročil vsaj treh plošč, pa plačamo poštnino mi.

COLUMBIA PLOŠČE

25001—Na ofceti, Juhu polka, harmonika .50
25040—Hojer Valček, Pečlarska Polka, Hojer Trijo ..$0.50
25044—Coklarska Koračnica, Triglavski Valček, Hojer Trio .50
25059—Jaka na St. Clairu, Polka Clevelandski Valček, Hojer Trio .50
25062—Ribenška polka, Pošter tanc, Hojer Trio .50
25069—Stari Šotiš, Moja Micka, polka, Hoyer trio .50
25072—Moj prijatelj, Štajerska, Hojer Trijo .50
25074—Kje je moja Ljubica, Sokolska Koračnica, Hojer Trio .50
25093—Poja Francka Polka, Potepuh valček, harmonike .50
25096—Treba ni moje Ljubce plavšati — Ko ptička ta mala Udovich Lausche .50
25078—Dunaj ostane Dunaj, korač., Neverna Ančka, valček. Hoyer trio .50
25104—Gozdič je ze zelen, Po gorah je ivje, Udovich Lausche .50
25105—Kak ribcam dobro gre, Ciganski otrok, Udovich Lausche .50
25108—Od kje si dekle ti doma, Zgaga polka, Frank Lovšin, harmonika .50
25115—Jest pa eno ljubco imam, Imam dekle v Tirolah, Udovich Lausche .50
25124—Moji tovarši so me napravli — V Šmihelu jaz hišico imam, Udovich Lausche .50
25129—Gozdni valček, Veseli Godec, polka, Hojer trio .50
25135—Večerni valček, Hopsasa polka, Hojer trio .50
25138—Ribenčan urban polka, Vesela Urška valček, Hojer trio .50
25139—Uspavanka, Kadar boš ti vandrat šu, Udovich Lausche .50
25140—Pleničice je prala, Kaj mi nuca planinca, Udovich Lausche .50
25143—Samo Tebe Ljubim, valček, Krasna Karolina, polka, Hoyer trio .50
25144—Pojmo veseli zdravičko, Hišica pri cest' stoji, Udovič, Lausche .50
25149—Slovenska Naordna koračnica, — Kranjski valček, slov. kmečka godba .50
25152—Vesela polka, Francl valček, Slov. Kmečka godba .50
25169—Mornar, Ne bom se možila, Udovich Lausche .50
25175—Spomin iz Ljubljane, Večerna polka, Harmonika orkester .50

PLOŠČE POD TEM NASLOVOM SE NE DOBIJO VEČ, ker jih družbe ne izdelujejo več. Imamo pa jih mi še nekaj komadov v zalogi. Dokler zaloga traja so na razpolago.

25084—Nočni Čuvaj, Pevec na note, Člani kvarteta Jadran .50
25091—Oj pastirčki, Božji Ljubljenci — Vsi verni kristjani, Anton Šubel bariton .50
25116—Dobro srečo za kravo rdečo Živela je ena deklica. Pevci Adrija z spremljevanjem Bratov Dajčman .50
25131—Kdor hoče furman biti, Lovska, — A. Krnjev in F. Mohorcic duet .50
25183—Štajerska, Galop, Deichman orkester .50
25184—Ti marjanca polka, Daj daj srček nazaj, Deichman orkester .50
25185—Z veselim srcem voščim, Moj očka ima konjiča dva, Moški kvartet Presern .50
25186—Sem hodu res zanjo, Micika ali hočeš ti moža, Moški kvartet Presern .50
25187—Oj kod bova vandrala, Kaj pa ti pobič, Moški kvartet Presern .50

VICTOR PLOŠČE

V-23005—Za Velikonočno nedeljo, Prvi in drugi del. Adrija Pevci .50c
V-23008—Dunaj ostane Dunaj, Pod dvojnim orlom, Olbrigs Zi-Trio .50c
80334—Gozdni zvok Trumplan, France Polka, Dietchman ork. .50c
81204—Carlotta Šotiš, Na Bregu — valček. Victor Hudebni Kvintet .50c
Po jezeru bliz Triglava. Mirko Jelačin .50c
V-23026—Pobič sem star šele 18 let, Jurij Benko vzemi Lenko. Mirko Jelačin .50c
V-23027—Mene pa Glava Boli, Pa Kaj to more biti. M. Jelačin .50c
V-23028—Vsi so Prihajali, Mlniar. Mirko Jelačin .50c
V-23010—Dva Gorenjska Slavčka, Spomin na Bled — Adrija Pevci 50c
V-23011—Pozdrav od Doma, Zbirka Valčkov. Slovenski ork. 50c
80180—Badnjak, Božič. Jadran Moški kvartet- .50c
81250—Še Ena, Mlatiči. Adrija kvartett .50c
81454—Ob Trgatvi, I. in II. del, Adrija Pevci .50c
81520—Na Pustni Torek, Vojaški Nabor. Adrija Pevci .50c
V-23025—Oh, Oh ura že bije, I just want you. — Gene Autry .35c
04810—Paradise in the moonlight, When I first laid eyes on you. Gene Autry .35c
15974—Jolly Coppersmith, Skaters Waltz — The Viking Accordion Band .35c

VOCALION PLOŠČE

Vocalion plošče so vse angleške. Med temi je mnogo zelo popularnih komadov, ki jih uporabljajo na avtomatičnih mašinah po gostilnah itd. Vocalion plošče stanejo samo 35c. komad. Manj ko tri plošče po pošti ne pošiljamo.

15982—Bartenders dream, Beer Chasers polka. Bee Gee Tavern Band .35c
15984—Hic polka, Night Cap. Bee Gee Tavern Band .35c
15985—Beer Barrel polka, What will you have. Bee Gee Tavern Band .35c
15986—On the house, Swinging the bottle. Bee Gee Tavern Band .35c
15987—One too many, Broken pretzel polka. Bee Gee Tavern Band .35c
4678—Penny Serenade Rainbow valley. — Dick Jurgens and his orchestra .35c
4832—Roller Skating on a rainbow, Quote and unquote. — Jan Garber and his orchestra .35c
04781—Go to sleep my darling baby — Birmingham jail. The Dezurik Sisters .35c
04809—Little Sir Echo,

Naročilom je pridjati vsakokrat potrebni znesek. Po C. O. D. (to je po poštnem povzetju) plošč ne pošiljamo drugače, razven, če želi naročnik plačati poštne stroške za C.O.D. sam. Za najmanjšo pošiljatev po C.O.D. računa pošta 17c. Kdor želi to prihraniti naj pošlje potrebni znesek v čeku ali Money odru z naročilom in sicer na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Road Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk.

Tudi dr. Anton Korošec je nastopil pot vsega mesa. V tem med nami ljudmi ni nobene razlike. Danes tebi, jutri meni. Nič ali le dobro o umrlih. Človeška sodba ni merodajna. Pravimo, da je ta ali oni odšel po plačilo. Ljudski glas, božji glas. Morda zadene tak glas. Ena beseda le zadene v vsem: svršeno, končano.

Vsako človeško življenje je drama. Grki že so pisali veličastne drame, še danes neprekosljive. Peripetije so imenovali razne zapletljaje, ko gre zdaj navzgor, zdaj navzdol. Zopet se dogajajo pri vsakem človeku, tu bolj izrazito, tam manj značilno. Brez peripetij pa ne poteka nobeno življenje.

Kdor deluje v javnosti, mora biti na peripetije pripravljen. Gre navzgor, halelujah doni od vseh strani. Gre navzdol, vsak se izogne na ono stran ulice. Tudi dr. Korošec je doživel peripetije. Jugoslavija postane dejstvo. Dr. Korošca nosijo na ramah po ljubljanskih ulicah. Jugoslavija nastopi trnjevo, kritično pot. Dr. Korošec mora oditi pod policijskim nadzorstvom v pregnanstvo. Vse prestrašeno, nikogar ni. Le junaška deklica mu podari na stranski postaji šopek. Do solz je ginjen. Piše ji: "Nikoli ne zabim teh rož."

Svršeno, končano, zaključeno, peripetij ne bo več.

*

Naziji tudi. Monumentalne stavbe so se zidale z neznanskimi in drobnimi žrtvami. Stoletij je bilo treba, mnogi so si pritrgali pri tem od ust. Danes je doba kapitala. Nenadoma se nagromadi, nekdo odmeri veliko vsoto, nekaj monumentalnega se sezida, pa ni ravno monumentalno, ker ni žrtev in srag malih ljudi. Vsaj cerkveni monumenti so bili sezidani s sragami. To so zidave.

Pridejo na površje povsem drugi ljudje. Pravijo, da zidajo. Morda. Nekaj znajo vsi taki revolucionarni elementi: pridno zasegajo, nacionalizirajo, konfiscirajo, zaplenjujejo. Morda res ni vse le slabo, je na mestu, opravičeno, celo potrebno morda je. Cerkvene monumentalne stavbe, pozidane s sragami vernikov, so namenjene za službo božjo, vsaj krščanske, katoliške take stavbe. Malo bo slučajev, da bi bila odstranitev tega bogoslužnega namena opravičena.

Tudi mesto Strassburg v Elzaciji ima s sragami sezidano katedralo, strassburški minster. Naziji so ga nacionalizirali po načelih svojega paganskega naziranja. Križ izgine, svastika se zablišči. "Na večne čase," zatrjujejo. Čas pa ima v oblasti le Bog, naziji ne.

*

Dr. Korošca ni več. Njegova osebnost nima več vpliva na smer politike. Politika je vrlo kočljiva zadeva, smer se ji ne more odkazati, kakor bi s prsti počil ali podpisal s peresom. Prav v politiki ni nobene nezmotljivosti.

Da je bil dr. Korošec vpliven pri politiki Jugoslavije na svojem visokem mestu, o tem ni nobenega dvoma. Vsekako pa je pretirana trditev, da bi bila politika odvisna le od njega in bi bil on odgovoren za vsako politično potezo. Prav Jugoslavija je še danes v zelo kočljivem položaju, in kritičnost tega položaja se morda še poostri v prihodnjih mesecih.

Hudo so dr. Korošca napadali. Zmota ni izključena, ko nobena politika ni nezmotna. Pravilnost ali nepravilnost more pokazati le razvitek, katerega pa danes še ni, niti na vidiku ne. Da bi bila ta politika, kolikor je bila res odvisna od dr. Korošca, nepravilna, tega enako danes nihče ne more trditi, kvečemu more le politiko kritizirati. Zdaj preide vse v druge roke. Ako je res bila politika odvisna le od dr. Korošca, zdaj se lahko izpremeni, vsekako preide v druge roke. Zmota v politiki se lahko pojavi v zleh posledicah še v poznejši dobi, ampak za nove ukrepe mrtev politik ni več odgovoren, niti ne več podvržen javni kritiki. Vsekako je bil dr. Koroščev značaj čist ko kristal in njegovi nameni najbolj iskreni.

—o—

Visoka in odgovorna služba

Nedavno je prevzel posle načelnika oddelka banske uprave v Ljubljani g. Dr. Lovro Bogatelj. To je eden najvažnejših oddelkov banske uprave, ki ne zahteva le velikega dela in poznanja uprave, ampak tudi velik splošen pregled nad vsem ustrojem banske uprave. Dr. Lovro Bogatelj je bil rojen v Stari Loki nad Škofjo Loko leta 1889.

DR. J. E. URSICH
ZDRAVNIK in KIRURG
Urada:
1—3 in 7—8 P. M. razun ob sredah.
1901 West Cermak Road
Tel. Canal 4918
3925 West 26th Street
4—6 P. M. in po dogovoru.
Telefon Lawndale 6287
CHICAGO
Rezidenčni tel.: La Grange 3966

ROJAKI SLOVENCI!

KADAR želite okrasiti grobove svojih dragih, ne pozabite, da imate na razpolago lastnega rojaka.
Postavljam in izdeljujem vse vrste nagrobne spomenike v vseh naselbinah države Illinois. Cene zmerne, delo jamčeno, postrežba solidna. Se priporočam!
Kadarkoli nameravate kupiti nagrobni spominski kamen, pišite na podpisanega za vsa pojasnila in za cene. V vašo korist bo.
Joseph Slapničar
SLOVENSKI KAMNOSEK
527 North Chicago Street,
JOLIET, ILL.
Telefon 2-4787

POŽURITE SE, DA NE BOTE PREPOZNI!

Stenski koledarji "Am. Slovenca" gredo letos hitro izpod rok. Le še komaj 200 jih je na roki. Takoj ga naročite zase, ali svojim domačim, dokler ga ne zmanjka. Letošnji stenski koledar "A. S." je pravi kras za vsako hišo. Stane s poštnino za tu in stari kraj le samo:

20 centov

Naročila je poslati na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Road, -:- -:- -:- -:- Chicago, Illinois.

Učite se angleščine
iz Dr. Kernovega
ANGLEŠKO - SLOVENSKEGA BERILA
"ENGLISH-SLOVENE READER"
kateremu je znižana cena in stane samo: **$2.00**
Naročila sprejema
Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois